AMZA PELLEA

Nea Marin si zioa fomeii

O afacere oltenească

Nea Mărin si Anu Nou

Nea Mărin si tomobilu

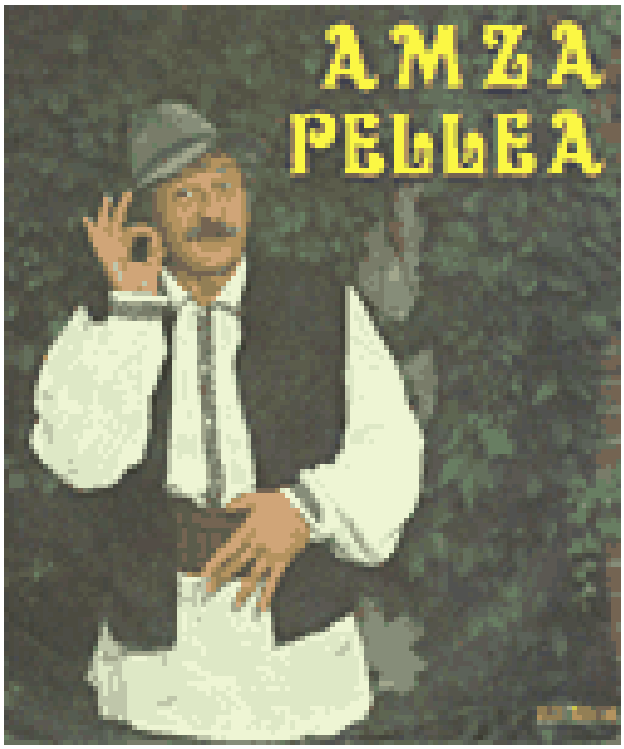

Nea Marin si zioa fomeii

Cadea 8 martie intr-o dumineca. Sambata seara n-am de lucru si zic:
- Auz, Veto, fata tatii, stii ce ma gandii io ?
- Ce te gandisi ? zice Veta.
- Iote maine, tot ie ziua ta, asa ca intru io de sirvici in locu tau si fac prin casa toate ielea de le faci tu. Tu stai si te odinesti!
- Lasa, Marine, ca le-ncurci, zice Veta, ce te pricepi tu la treburi muieresti!
- Iote, ma la ea, zic, mare branza, si pi-urma ce traba mare ai tu maine, ca ie duminica. Zi tu mie ce ie de facut si lasa-l pe mandea, daca nu t-o placea, sa nu-mi zici mie Marin!
- Bine, zice Veta, iote, te scoli si tu de dimineata, dai de mancare la oratanii, la gaini, la gaste ... Scoli copiii, il imbraci pe Marinel al mic, le dai de mancare si pe urma te pui pe gatit si coci o tara de paine, ca aia de ieri sa farsi. Da' vei ce faci de mancare, sa ajunga si seara. Incolo nu prea sunt multe de facut: maturi batatura, bat presurile din odaia a buna, stergi geamlacu di la prispa si, daca te pricepi, mai ie o tara de impletit la ilicu lui Marinel. Sara pui masa, il scalz pe Marinel, culci copiii si speli vasale.
- Si tu ce faci ? zic io.
- Iote, o sa fac si io ce faci tu duminica. Ma duc pi la cooparativa, beau o tuica cu unu, cu altu, viu acasa, mananc si ma culc. Da', cum eu nu beau tuica, o sa stau p-acasa, sa te-ajut sa te descurci.
- Ba, sa-t vez de treaba ta, ca ma descurc io si singur.
Ma, frate-miu, ma apucasa asa un ambat, stii ma apucasa asa un ambat ...
Ma sculai io cu noaptea in cap, ca ma cam perpelii, nu prea dormii, stii ? si m-apucai de treaba.
Ma, nepoate, cu oratanile ma descurcai cum ma descurcai, cand fu sa scol copii, fu mai greu. Daca vazui si vazui, cand zbierai odata "desteptarea" sarira tot in tavan. Al mic se sperie rau de tot, incepu sa chiraie de latrau cainii pe vale, auz ?
Veta zice:
- Ce ai, ma, Marine, pa asa sa scoala copiii ?
- Da' cum ? zac io.
- I-ai si tu cu usurelu, ii mangai, ii pupi, sa-i scot usurel din somn, din vise.
- Ce sa-i pup, nu vezi ca ala micu ie ud fleasca, facu az-noapte pe iel.
- Pai, schimba-l! zace Veta.
- L-as schimba io, da' cine mi-l ia ? Nu vezi ca parca ie ciutura sparta ?
- Schimba-l de scutece, Marine, nu de tot, zace Veta razand.
- Nu pot, zac, ca ma spalai pe maini sa framant painea, stii ? ... sa framant painea!
Ma apucai io de paine, pusai faina, pusai apa, framantai ce framantai, da' cam facea colareti, facea niste plotoage de faina mari cat nucile, auz ? Ma muncii io di le sparsai si, cand sa zic ca sunt gata, nu stiu cum facui si-mi cazu tigara din gura in aluatu din capistere. Ma, frate-miu, o cautai di ma trecura naduselile,

daca vazui ca n-o gasesc zac: "Ma, cine-o manca-o, norocu lui."
Da' nu mai putui sa scot mainile din aloat. Detei sa plec, capisterea dupe mine. Abea ma dezlipi Veta, ca-mi zisa ia:
- Ma, cand framant paine, presara-t faina pe maini, c-altfel te lipesti.
Ma gandii io ... maa, ce sa gatesc, ma, ce sa gatesc ? Ia sa tai io o gaina, ca m-oi pricepe io ce sa fac din ia. Iesii din batatura, aruncai cateva boabe si vad o gaina asa mai grasa, una porumbaca, infoiata asa si cam increzuta, cam inganfata, samana cu soacra-mea, stii ? Sa uita la mine asa, cam de sus. E zac, ce fac io cu tine acus, sa vezi ce fac io cu tine! Si, cand imi veni bine, i-aruncai ilicu in cap, o prinsai, o oparii s-o jupuii, ca cum fu apa schiarta, ce mai, o jupuii cu chiele cu tot.
Da' de mancat n-avusaram parte s-o mancam, frate-miu. Cand veni Veta si vazu ale pene porumbace, zice:
- Aba Marine, ce gaina taias tu ?
- Una porumbaca, zac.
- Porumbaca, porumbaca, da' pe care ?
- Pa', io de unde sa stiu, ce, le cunosc dupa nume ?
- Unde ie capu' ?
- Iote colo!
Ma, frate-miu, incepu Veta sa se vaiete, s-o jeleasca de parca i-o taiasem pe masa, auz ?
- Marineeee, Marine, taiasi clota de mai avea vro saptamana si scotea pui. Acusica cine-mi mai cloceste ouale, Marineeee ? Marineee cine le mai cloceste ?
- Iote, o chemam pe-a batrana, pe muma-ta, ca tot n-are treaba si cam samana iele intre iele.
Ma, sa facu Veta foc. Intre timp sa arsa si painea in tast, asa ca la pranz mancaram niste mamaliga rece c-o tarasica de lapte afumat.
Nici peste zi nu prea avusai spor. Ba un soi de spor tot avusai, ca sparsai fro doua oichiuri la geamlacu di la prispa.
Sara nici mamaliga nu mai fu, asa ca mancaram ceapa cu branza. Mancam si plangeam, stii ?
Pe al mic il scapai in scaldatoare, bagai mana due iel sa-l scot, ma musca de mana, auz ? Pui de juvete, ii placu in apa, sa balacea de ma facu leoarca, ma stropi tot, ce mai!
Dupe ce culcai copiii, cum stau io-n pat in capu oaselor, ascultam greierii si beam o tagare, zace Veta:
- Hai, Marine, lasa, nu fii suparat, io iti multumesc pentru gandul al bun. N-are nimic daca le-ncurcasi, de un-sa te pricepi tu la treburi muieresti ?
Ma, nepoate, ma, cand o auzii asa, mi sa inmuie inima. Ma, manca-i-as sufletu iei, ca bun suflet are Veta asta, buna nevasta ie, cum stie ia cu o vorba sa-t ia supararea, c-o vorba, auz ?
- Hai, zice, acuma culca-te, ca-i aproape ngiezu noptai.
- Nt, zac io, nu ma culc.

- Pa', ce astepti ? zice ia.
- Iote, zic, mai asteptam o tzara sa treaca zaua ta, te scoli tu, fata tatii, sa faci ceva de mancare, ca-mi ghioraie matele cum ghioraie tranzistoru lu popa Varlan dupe ce l-a reparat Suca. Iote asa imi chioaie.

O afacere oltenească

Mă frate-miu, cînd faci cîte o afacere, cum te taie pe tine capu, si iasa prost, iti ie nacaz, nu zîc nu. Iti ie nacaz, ce mai! Da' cînd te iei dupe capu altuia si iasă prost, atunci să vez, că-t vine să-t bagi ghearele-n oichi, nu alta!
Bag samă, c-asa ie făcut omu, să fie cu iel mai iertator decît cu ăilalt!
Pa' mie, acu, di ce mi-e năcaz? Di ce mi-e mie năcaz acu? Ca mă luoai dupe capu si vorba lu Fanică a lu Catîru!
Vine la mine-ntr-o dimineata si zîce:
- Mă nea Marine, mă, mă uit la tine si mă minunez! Om bătîrn si nu te taie capu!
- Pa' di ce, mă?
- D-aia, că stiu c-ai nevoie de bani, muncesti de te spetesti si n-ai spor!
- Cum n-am, mă, spor, ce vorbă-i aia?
- Iote ca te uzmesti cu caratu la chitara pentru suseaua a noua. Mai bine faci un drum pînă la Severin si vii de-acolo pricopsit.
- Pa' ce mă, la Severin umbla cîinii cu covrigi în coada sau plouă cu craitari?
- Cam asa ceva, zîce iel! Ca-mi spusa mie Florica a lu Conovat, de-o tine pe Tanta lu Fasui, ca la Severin de cînd cu santeru al nou, să făcu ou trei frangi, bucata.
- Cît, ba?
- Trei frangi!
- Să-i saie oichii?
- Să-i!
- Pă' ce mă, aia p-acolo n-au gaini, nu să oua, ori dete fr'o bolesnita-n iele?
- Ba, au iei, da' nu pridídesc. Ca de cînd se făcu santeru al mare, la portile de schier, venira muncitori puzderie. Munca grea, oamenii, dacă muncesc, trebuie să mănînce, si ouale-s bune, ca-ti dau znaga.
- Pa' tu de ce nu te duci să vinzi, mă Fanica?
- Mă nea Marine, t-o spui p-a dreapta! N-am nici oua, n-am nici bani să le cumpar d-aci, să le vind acolo! Da', spui matale ca-m-esti preten si n-asi vrea să pricopsasc frun dusman.
Mă, fratilor, să va spui drept, de cînd imi baga Fanica a lu Catiru sarpele asta-n gînd, nu mai avusai liniste!
Faceam io ce faceam, da' tot acolo mă gîndeam. Mă, zîc, trei frangi ou, nu ie

rău!
M-apucai să string toate ouale, du pin casa, du pin cuibare... Ba făcui una si mai boacana... Cum pusasa Veta fr'o patru clota cu o zi mai-nainte, mă dusai si luoai ouale, usurel, de supt iele, si pusei niste chietre di la girla, ca să nu prinda de veste clotale si să paraseasca sirviciu. Lu Veta nu-i spusai nimic, ca cine stie ce mai imi zîce, sau scapa fr'o vorba, cum fac muierile, aude frunu si-mi sufla afacerea.
- Mă frate-miu, strinsai io fr'o doua sute de oua... Mă, zîc, doi ori trei, sasa. Parca n-ar merita să bat io drumu pin la Severin, pentru sase sute de frangi! Dacă asi avea o mie, alta treaba!
Mă gîndii... mă sucii... mă, zîc, mi-ar trebui un om de nadejde.
Il chemai pe nepotu-miu Suca, si-i zîc:
- Mă Suca, vrei să facem o afacere-npreuna?
- Nea Marine, cu matale vind si pe dracu drept inger.
- Mă, zîc, io te iau cu mine la Severin, iti platesc trinu, si-t dau s-o suta de frangi! Fa-mi rost de opt sute de oua!
- Mă nea Marine, pe' c-o suta de frangi nu facem treaba, sau vrei să le fur?
- Mă fi-t-ar starea a dracu, să nu te prind ca furi un ou, ca te omor!
- P-atunci cum?
- Mă, zîc. Fi atent la mine-aci! Suta de frangi i-a ta pentru osteneala. Pentru oua it dau io alti bani, cu care cumperi. Da' nu d-aci di la noi din sat, te duci pi la Catane, pi la Covei, pi la Ghidici-n colo. Nu sufli o vorba si ai grija să nu fie ouale clocite, si să vii iute! Mă, venisi?
- Nea Marine, zbor!
Facu Suca al meu, treaba buna. A treia zi, avuseram o mie de oua. Le chitiram noi în patru papornita, în malai, si-i zisai lu Suca:
- Mă, pana plecam, le pituli la voi în paie, da' vez să nu le simta cataua lu Marin Galiceanu, ca dacă mănînca frun ou, te mănînc cu coaja cu tot.
- N-ai grija, nea Marine, mă culc pa iele!
- Cum pa iele, mă, ce iesti narod?
- Hai mă, nea Marine, ce nu stii de gluma, vorba vine?! Auz, nea Marine, da' ce faci cu-atitea oua?
- Cozonaci, zi io.
- Pa' ce faci cu iei?
- Iote, umplu gura la ai de-ntreaba!
- Vasazica, tot hotie!
- Taci mă, zîc, ai rabdare s-o vezi ce-i aia o afacere!
Mă dusai la colectiva, să ma-nvoiesc la brigadier, la nea Tanasuca a lu Colan a lu Mirea.
- Mă, nea Tanasuca, invoieste-ma fr'o doua zile!
- Pa' di ce?
- Iote d-aia, ca nu mă simt prea bine, nus-ce am, si vreau să mă duc la doftor, la Craiova!

- Pa' ce mă, aci n-avem doftor?
- N-avem, zîc io, ca ie doftorita si io mai bine mor, decît să mă dezbrac în fata unei muieri.
- Taci mă, ca te scoate Veta mincinos!
- Ia te uita la talica, pa' ce Veta i-e doftorita?
- Mă, narod iesti, zîce nea Tanasuca! Pa' ce boala are rusine?
- N-are, zîc io cu gîndu la oua, da'io am!
- Bine mă, du-te! Da' să stii ca cherzi zile-munca!
- Pa' ce să fac? Boala ie boala, nu te-ntreaba!
Zis si făcut, plecaram! Da' plecaram cu-n trin de noapte, să nu vada careva ce fel de boala am io!
Mă fratilor, va spui drept, ca n-ghierea si rusine; om bătîrn, să pleci noaptea, pe furis.
Da' acu dacă mă prinsasam în 'ora, trebuia să joc ca bagasem banii-n oua!
Da-n trin, ne trecura toate naduselile, ca ierea o-nghesuiala, de fu musai să tinem papornitale-n brata. Ca ne si zisa unu:
- Mă fratilor, lasasi-le colea jos, ca va spetiti!
- Nu se poate! zîc io.
- Pa' d-or n-ot avea oaua-n iele!
- Facem prinsoare? zîce Suca.
Ii detei una cu cotu, de-si cherdu rasuflarea.
- Ce dai mă nea Marine?
- Pa' dacă am in plus, zîc io.
Mă frate-miu, di la Craiova-n colo, avusaram naroc, ca ierea lumea mai rasfirata, puteai sa-t tragi sufletu!
Zîce Suca,
- Mă nea Marine, la Severin, mă duci si pa mine la portiile de schier, să vad dacă nu m-a mintit Gogu llu Pecingine.
- Pa' ce ti-a zis, mă?
- Pa' i-auz, ca i-a spus lu ta-su, ca stie de la al bătîrn, care a fost la Severin prin opt sute sapte-sapte, ca cica la portile de schier ie lacatu cît ploasca. Si, mie parca nu-mi vine să cred să iziste un lacat asa mare!
- Bine mă narodule, dupa ce firsim treaba, te duc!
E, din vorba-n vorba, ajunseram la Severin! cînd ne deteram jos din trin, cascatu de Suca, cu oichii dupe una, de-i intrasa rochita la apa, cît p-aci să dea cu papornitale intr-un carucior d-ala de cara marfa.
- Mă, zîc, calca usor, umbla cu bagare de sama, si dacă faci fruna si mă bagi in belea, te bat ca pe oaua cînd le faci jumari!
Mă frate-miu, cu chiu cu vai, ajunseran la piata.
Să cad jos din picioare, nu alta! Cit ierea piata de mare, ierea alba... alba... de oaua, de zîceai c-a nins in toiul verii! cînd mă uit la pret, mi se făcu rău de tot! Optzeci de bani bucata si ieu le luoasem c-un frang!
Mă frate-miu, vazui negru-naintea oichilor. Auzi, numa oaua negre vedeam!

Ma-ntorc la Suca, rîdea cu gura pînă la urechi.
- Mă nea Marine, dacă afla Grecu ala... Onasus ala... te-angajeaza conselor, auz?
Incepu Suca să urle, s-o rupsa la fuga. Luoai papornitele si mă luoai dupe iel. cînd vazu c-acu-acu l-ajung, incepu să strige:
- 'otiii... 'otiii!
Mă, se făcu o harmalaie... ciraiau muierile... urla lumea... "punet mîna pe iei"... fluiera militiia...
- Mă, zîc, daca-l prind, il omor!
S-avusai noroc, ca-l prinsai... Ca se-nchiedeca d-un maldar de praz, si veni in cap ca uliu, cu papornita cu tot, peste o taraba cu oaua!
Mă, cum imi luoasa Dumnezau mintile, ii mai detei si io c-o papornita de-a mea in cap!
Veni militiia si ierea să iasa dandanaie mare, ca, pe Suca pînă nu-l spalara de galbenusuri, nu samana cu buletinu!
Facuram socotelile, al dracu ala cu taraba parca le numarasa p-ale noastre, ale zdravane!
Ca zicea ca iel avu trei sute cinzaci de oaua, si cînd le numararem p-ale noastre, mai iereau trei sute cinzaci si trei!
Cu ala ne lamuriram, da' nu scapam de militiie! Ca ce avusai cu Suca, de fugii dupe iel? Da' tot cu narodu avusai noroc, ca-i făcu cu oichii militiianului, il luoa la o parte, si-i zisa:
Nu te uita la iel, ca-i om bătîrn cu paru alb, ii place să joace tiligosu, leapsa, de! Ca-n colo ie cuminte, nu face rău!
Militiianu să uita lung la mine, nu-s ce mutra oi fi avut, ca ofta si pleca!
Ii zîce Suca lui ala cu oauale:
- Auzi, ba nene? Noi scaparam da' matale pin'le vinzi, fac pui!
- Vad si io, zîce omu, ca nu merg afacerile! O să mă duc să le vind spre Calafat, incolo!
- Auz mă nene, t-as spune io un merchez, da' mi-e frica ca mă bate omu asta, zîce iel, s-arata spre mine!
- Spune-i mă, zîc, ca nu-ti fac nimic!
- Auz, nene, dacă te duci spre Calafat, treci si pe la Bailesti, ca cunosc io unu, Marin a lu Juvete, care-t cumpara oauale c-un frang bucata!
Auz vorba la iel!
Mă fratilor, ne umfla isu pe amindoi mă, ne rîdeam si ne pupam!
Ala cu oauale, se uita la noi cu gura căscată, incepu sa-si facă cruci si să adune oauale.
Plecaram noi dincolo si ne duseram spre portile de schier. Mă fratilor, minunea minunilor!
Cînd să deschisa odata vederea larga, pînă-n malu alalalt, ni să taie rasuflarea. Puzderie de masini si de oameni dintr-o parte si din alta misunau ca furnigile, să puie Dunarea la ham de chiatra si schier.
Mare minune tecnica si mare ie puterea omului!

- Mă Suca, zîc, nu vazusi tu lacatu cît plosca, da' vazusi altele mai dihai.
Sta Suca-al meu si se uita cu oichii dusi la furnigaru de oameni si masini...
Zice:
- Mă nea Marine, nu te supara, asta ie treaba, nu gluma!
Bravo lor! Asta afacere!!!... Aia a nostra cu oauale, ie gainarie da-o dracu, bine ca se sparsara!

Nea Mărin si Anu Nou

Mă frate-miu, cum zîcea al bătîrn a lu al bătîrn, cînd il intrebam io de viata, zîcea "mă nepoate, fusa, fusa si se dusa". Asa trecu si 1971.
Fu un an bun, de ce să zîc! Fusai sanatos... Veta sanatoasa, copiii, nepoti, sanatosi, grîu se făcu, porumb se făcu, vin se făcu, ce mai, an cu belsug! An bun, ce mai, ca se mai intimplara si unele lucruri de-mi mearsera la inima! P-aia de la comparativa, de bagasera mîinile pin-la umeri în gestiune, ii dovedi si-i baga acolo unde le ie locu, ca poate le vine mintea la cap, pe nepotul Stanel Brabete, il decora... mă fiecaruia dupe munca si straduinta!
Si cum s-apropria anu de sfirsit, ii zîc lu Veta:
- Mă Veto, fata tatii, 'ai să petrecem anu nou cum scrie la carte mă, iote, facem cum vrei tu! Cum vrei tu, asa facem.
Ee, dacă vrei să facem cum zîc io, zîce ia, 'ai să mergem la Bucuresti, să petrecem anu nou la nasu Pantelica, ca tot a zis iel să venim. S-as merge si io o data să petrec si să n-am treaba! Ca de cînd mă stiu, de anu nou muncesc de dau în brinci!
Mă, zîc, are dreptate muierea! Ia s-o mai scot, mă, în lume, să fim si noi o data musafiri, ca gazda fusai de cînd mă stiu, de cînd mă stiu, fusai gazda!
Zis si făcut, plecaram, cu toate ca nu mă prea bucurai, ca al de nasu la Bucuresti nu petrec anu nou, fac un soi de sirbatoare de-i zîce ca la bulion...
Loai io o damijeana de zaibar si un curcan, cozonaci si o oala cu sarmale, ca să nu mă duc cu mîna goala.
Pina la Craiova, merseam cum merseram. Di la Craiova, loai bilete la acelerat cu locuri rezervate.
Rezervate vorba vine, ca locurile ierau, da' fiecare loc mai avea rezervat cîte doi-trei calatori. Ierea un scandal în trin intre ai cu locuri rezervate, care sedeau jos, si ai cu locuri rezervate, de sedeau în picioare, de mai mare dragu, auz?
Io cu Veta avuseram noroc ca ne-ntepeniram la capu vagonului, pe-nculoar si nu mai ajunseram la locuri, asa ca scaparam de scandal. Da'pe drum mai incolo, auzii unii care se certau pe locurile noastre, asa ca strigai si io:
- Taica, fa matale scandal, ca sîntem din acelas sindicat!

Ierea o-nghesuiala, de mă gîndii "bine ca loai curcanu taiat" ca altfel il duceam strosit de tot, da'de tot, auz?
Damijana, ramasai cu ia-n brata. Adica vorba vine în brata, ca nu puteam să ajung cu mîinile la ia. Sta singura inghesuita pe deoparte de mine, pe de alta parte de doi militari si un popa. Cred ca pe burta popii sta mai mult!
La Piatra-Olt se mai dete lume jos, de putui să schimb picioru, ca-mi amortisa al atang de tot, de tot.
Pusa si Veta oala cu sarmale linga fereastra, da' n-apucaram să rasuflam, ca se sui puhoi de lume de ziceai ca e trinu de cauciuc, c-altfel nu-mi dau sama cum de-ncapuram atitia.
Pa oala de sarmale se sui un copilas si se uita pe geam. Suca al mic, nepotu lu nasu, ajunsasa pe la jumatea vagonului, ca uitai să va spui, ca-l loasem si pe Suca. Ca zisasa nasu să i-l aducem si ta-su zîce:
- Duce-ti-l mă, barem de anu nou să stau si io linistit!
Imi spusasa iel:
- Mă Marine, pe Suca asta mic, leaga-l!
Da'io cînd vazui inghesuiala, zîc, lasa ca n-are un'sa duce!
Da'al jurat de copil, mai în patru labe, mai musca pe unu de picior, mai intapa o cocoana, ajunsa pi la mijlocu vagonului.
- Sucaaa, zîc, unde iesti?
- Acilea, nene Marine!
- Vino-ncoa, mă!
- Vino matale!
- Pa'io nu pot, ca ie-nghesuiala!
- Pa'daca nu poci matale, io cum să vin, ca sînt mic?!
- Pa'vino cum te susasi, auz?
- Nu pot să mai trec pe unde venii, ca mă bat aia de-i muscai.
Mă, zîc, mare minune cu Suca asta!
- Stai dracu acolo cuminte, să nu te cherd!
Da'cum vorbeam io cu Suca, unu care se suisa la Piatra_olt, imi baga cotu-n damijana. Mă frate-miu, s-avea un palton frumos, o culoare asa deschisa... Sa prinsa zaibaru de ia, minune mare! Ii făcu mineca neagra, ce mai!
Incepu un scandal...! Ce mă fac io, zîcea ala cu paltonu al nou... ce vin ie asta?..., iasa la curatat...?
- Zaibar, zîc io, si iasa de iesit, da'numa cu foarfeca!
- Ce vorba-i asta? zîce iel.
- Romaneasca, zîc io.
- Pa'atunci, ce fac?
- Ii faci alta mineca, zîc io.
- O sa-mi platesti paltonul, zîce iel.
- Pa'di ce, zîc io, cu tu-mi platisi vinu?
- Pa'ce io sînt de vina?
- Da'ce io, io detei cu damijana-n dumneata, sau dumneata detesi cu cotu-n

damijana?
- Pa'daca ie-nghesuiala! zîce iel.
- Si ce, inghesuiala o făcui io?
- Pa'di ce nu stat acasa? zîce omu. Nici în ajunu anului nou nu va potoliti!
- Pa'matale di ce nu stai acasa?
- Lasa, nu mi-o mai inoarce, zi mai bine ce fac cu paltonu, ca nu mai am stofa să-i schimb mineca!
Zic:
- Imi dati mie adresa si va aduc io o damijana cu vin.
- Ce să fac cu iel, zîce omu, ca io nu beau vin negru.
- N-are nimic, zîc io, va aduc io o damijana, o varsam intr-o caldare si bagam paltonu sa-l scoatem la o culoare, ca alt leac nu ezista! Zaibaru n-are moarte, auz?
Cum stam eu de vorba cu omu, numai ca vad intr-o gara ca coborisa unu cu Suca de mîna.
- Mă frate-miu, strigai io pe geam, ce iesti chior, nu vez ca ala nu-i copilu tău?
- Lasa, zîce iel, vad io, că un copil asa nărod n-am vazut în viata mea.
- Pa'atunci di ce loasi copilu din trin?
- Ca să facem schimb, zîce ala. Da-mi-l p-al meu de sta pe oala cu sarmale linga dumneata si ti-l dau pe geam p-asta.
- Auzi mă la iel, zîc. Stii ce ti-ar trebui? Sa te las să faci anu nou cu Suca, să te-nveti minte să mai pui mîna pe ce nu-i al tau!
Al lui nu vrea să să dea jos din trin, Suca nu mai vrea să urce. Pina la urma reusiram de schimbaram narodu lui pe narodu nostru. Chiraia Suca si să zbatea, ca nu se lasa pînă nu mă pagubi de doua perechi de palme.
Cum se sparsasa damijana, ce mai fu-n ia, fr'o cinci kile, le detei de la baura unii. Aia asa se-ncinsara, ca sparsara un geam si-acu făcuram tot chiciura la mustati.
- Maine, zîce Veta, ia vez d-asta, ca nu mă lasa-n pace!
- Iu, Doamna ia-ma, care fu?
- Asta din spatele meu.
- Nu, zîce omu, nu va suparati! Tin si io mîinile sub broboada la dumneaiei, ca-mi inghetara de tot. Dacă vreti, va dau un pol.
- Mă frate-miu, mă, zîc, vez c-o-ncurci, auz? Iti mai dau io un pol si ia-t manusi, ca altfel te-ncalzesc io de-t bate coliva-n chiept, auz?
Mă frate-miu, cu chiu cu vai, ajunseram la Bucuresti.
Se făcusara cam ceasurile sasa seara. Pina ajunsai la nasu Pantelica, se făcu de opt.
- Mă Marine, bine ca venisi, du-te dupa sifoane!
Ee... fusai dupe sifoane... dupe tigari... dupe chibrituri... dupe buline de cap... dupe piine, ca uitasera... dupe vin ca să bizuisara pe mine.
Pe la uns'ce sara, ce mai, firsii, venii acasa.
Ii gasii pe toti la masa.

- Hai mă odata, zîce nasu, ca nu puturam să sedem dupe tine, pe unde umblii, si mincaram.
- Da'Veta unde ie? zîc io.
- Fina? la bucatarie mai munceste si ia, zîce nasu, ca iete, nase-ta Reta ie rupta de oboseala.
Ee, lasa zîc io, ca ia vru la Bucuresti, stii, ia vru!
M-asezai si io la masa. Mă frate-miu, adormii de fr'o trei ori în sarmale... Si fuma unu linga mine, de mă afumase de tot.
Zic:
- Mai lasa si matale tigarea aia!
- Nu pot, zîce iel, ca de trei zile nu să gasesc "Amiral" si astazi gasii.
- S-acu ce faci, scot pirleala? zîc io, mai lasa, mai rasufla o tira!
Lasa omu tigarea si aprinsa un trabuc.
Nasu zîce:
- Marine, pune si mie un sprit!
- Da'unde iesti, zîc io, ca nu te vad de fum.
Ii pui io vin si bag mîna sub masa să iau sifonu.
Mă fratilor, si-n loc de sifon apucai mita de coada. A dracu mita, să făcu ghem pe mîna mea.
Mă speriai, ce mai! Trasai mîna de sub masa si aruncai mita în brata la nasa Reta, care o arunca lu coana mare, care i-o arunca lu al de sedea linga mine, care i-o arunca lu nevasta-sa, care i-o dete lu tata socru, care mi-o arunca mie, de o aruncai sub masa unde chirai odata Suca, de lesina coana mare, soacra de!
- Da'ce-are a mita, mă nasule, zîc, ie turbata?
- Ie beata, zîce nasu, ca-l prinsai pe Suca, cînd ii dete tuica. Da'nu-i nimic, o data ie anu nou!
Cînd mă uit bine la ala de linga mine, se făcusa verde. Da-i cu otet pi la timple, da-i palme, nimic!
Chemaram salvarea!
Zice nasu:
- Mă fine, du-te tu cu iel la urgenta, să nu ne stricam noi petrecerea.
Mă dusai, ce iera să fac?
Zice doftoru:
- Da'ce are?
- Nu stiu, zîc, bag sama de fumat.
- As, zîce eil, ie sufocat, nu vezi? cîte sarmale a mincat?
- Pa'stiu io? zîc, nu stiu!
Dete doftoru un telefon la nasu, si ii spusara ca nu mincase decît fr'o patruzaci si doua.
- Ei, zîce doftoru, dacă reusim da-i scoatem una, doua, isi revine. Ca ie plin, zîce.
Ii făcu iel ca-i făcu si omu zîce:
- Hai-napoi la baieram, ca odata ie anu nou!

- Lasa, zîc io, ca mai e si la anu, ori vrei să nu-l mai apuci? Du-te acasa!
Si se dusa.
Io ma-ntorsai la nasu pe jos, ca salvarea nu mai vru să mă duca si taxi nu gasii.
Cînd ajunsai la nasu, dormeau tot. Numai nasa Reta zîce:
- Marine, du-te la o farmacie de servici si ia niste bicarbonat. Da'vezi să scrie pe punga, ca altfel nasu Pantelica nu-l ia, ca ie frica să nu pateasca ca anu trecut, cînd a luat praf de copt, de ierea să pleznească.
Mă dusai la farmacie; loai ce loai, cînd venii acasa, auzii zdranganeala-n bucatarie. Mă duc io. Veta mea spala vase de-a-npicioarele, de ierea gata-gata să cada-n cazanu cu apa schiarta.
- A Veto, ce faci tu aci?
- Iote-i dau o mîna de ajutor lu nasa Reta, ca ie rupta saraca!
- Pa'ia unde ie?
- Doarme!
- Auz, Veto, fata tatii, lasă-i să doarma, si tu'ai cu mine, ca dacă prindem trinu asta de dimineata, ajungem pe sara acasa. Dormim pînă mîine să sarbatorim anu nou mîine sara, numa noi doi. Ca n-o fi foc, daca-l sarbatorim pe doua, pe doua daca-l sarbatorim, n-o fi foc! Il sarbatorim noi doi, ca doi porunghei!

Nea Mărin si tomobilu

Mă nepoate, mă, iti spusai io ce mi sa-ntimpla? Mă spusai sau nu spusai? Nu spusai, ca de cînd nu te vazui, cand dracu iera sa-ti spui? Las', ca si dacă te vedeam, ce, parca-t spuneam? Nu-t spuneam, ca nu puteam! Ca fusai la spital! Ce te miri asa? Nu te uita ca mă vez zdravan si sanatos, ca dacă me vedeai cu fr'o doua saptamani desurupat, nu dai pe mine nici-un praz degerat, auz? Pa'stai să spui!
N-am de lucru intr-o vineri, si-i zîc lu Veta:
- Mă Veto, fata tatii, stii ce mă gandii io?
- Ce te gîndisi? 'ce ia.
- Să mă duc pi la Bucuresti, zîc io.
- Pa' di ce? 'ce ia.
- Iote asa, zîc io.
- Pa' di ce "iote-asa", zîce ia.
- De-aia, zîc io.
- E, dacă e de-aia, du-te, zîce ia, du-te, dacă ie de-aia. Ca tot trebuie să treci pi la nasu Pantelica, să-i duci hirdaiasu cu muraturi, de am zis noi cd i-l dam, ca poate si-auce si iel aminte si ne da masina de cusut, pe care a zis ca ne-o da.
Zis si făcut. Plecai, ajunsai. Da' cînd ajunsai aci la Bucuresti, la nasu Pantelica, ii

gasii pe tot gramada-n curte. Stau si să uitau la un tomobil.
- Buna ziua, zîc io, bine v-am gasit.
Iei nimic. Se uitau la tomobil, vorbeau tot odata, rîdeau, sareau în sus de bucurie...
- Mă dracie, ce să fie?
Cam beut, mi se parura, mai ales nasu, traznea a simbure de pruna.
O vad io pe nasa Reta mai intr-o parte, mă duc la ia si zîc:
- Saru-mîna nase, bine v-am gasit.
- Aa, bine venisi! Iote Pantelica, finu Marin di la Bailesti. Da' ce-ai în hirdaiasu ala?
- Pa' muraturi! Nu ne fu vorba asa? Io să va aduc muraturi si voi sa-mi dat masina de cusut.
- Pa' ce masina, ca nu mai ie.
- Iu, Doamne ia-ma, pa' di ce?
- Iote, n-avu de lucru Pantelica, o vindu, si cu banii de-i loa, juca la loz în plic si cistiga masina asta "Fiat 850", ca chiar acusica ne pregatim să plecam pi la Sinaia.
- Pa' ce treaba avet voi la Sinaia, ce catat voi la Sinaia?
- Pa n-avem nici-o treaba, da' dacă avem masina?
Asta asa ie! cînd are omu masina, nu mai ie nevoie să aiba fr'o treaba, se mai duce si-asa să aiba de un-sa-ntoarce.
Ei, să suira iei în masina, nasu Pantelica cu nasa Reta în fata, al bătîrn cu a bătîrna, parinti lu nasa, socrii lu nasu Pantelica, de, în spate...
Zice nasu:
- Loat si copiii acolo-n spate.
- Mă Pantelica, pa' hu e voie decît patru persoane, zîce al bătîrn.
- Ia uita mă la iel!? Pa' ce copii ie persoane? Inghesuiti-i mă dracu acolo... Iote la iel!
- Da' cu ciuciu Marin ce facem? 'ce nasa Reta.
Ciuciu sînt io, stii?!
- Pa' să stea si iel tot în spate, 'ce nasu.
- Pa' cum să stea si ciuciu Marin în spate?
- Iote pe ciuci, zise nasu Pantelica.
- Aa, ca bine zîci, 'ce nasa.
- Auzi, ciuciu Marin? Matale stai pe ciuci, da' cînd t-oi zîce io sasa, te culci pe burta, auz?
- Pa' di ce?
- D-aia, ca-nseamna ca ie frun militian si să nu te vada ca nu ie voie.
- Pa' dacă nu ie voie, nu mă sui, zîc io.
- Hai mă, zîce nasu, ce iesti copil? Sui dracu odata acolo ca ne grabim... Iot la iel!
Mă suii. Da' ca să n-am bataie de cap, mă pusai di la-nceput pe burta. De vazut, nu vedeam nimic, da' o auzam pe nasa Reta ca-i mergea gura ca melita.

Asa Pantelica, bag-o-ntr-a patra, calc-o pe coada, depasteste-l p-ala, vez d-ala cu camionu, ca vrea să se suie pe noi. Iote la aia, se cauta-n poseta-n mijlocul bulevardului, si pe ia poate-o cata moartea pe-acas', si ia cherde vremea p-aci.
- Iote la ala cu duba, depaseste si nu semnalizeaza, zîce nasu. Ce ba, iesti chior, de nu clipesti?
- Lasa-l Pantelica, zîce nasa, tu vez de volan, ca de dracuit il dracuiesc io! Mă vaca neagra, trage pe dreapta!
Mă fratilor, dupe frun ceas juma, intepenisem de tot.
- Mă, zîc, mai e mult, mă?
- Ce să fie? zîce nasa.
- Pa' Bucuresti, zîc io.
- Ha, ha, ha, iote mă, uitaram de ciuciu Marin, zîce nasu, scoal mă dracu de-acolo, ce se firsi Bucurestiu de mult! Tu nu vezi ca sîntem la kilometru sasa?
Cînd zisa sasa, sarii pe burta, ce ierea să fac?
Iei lesinara de rîs. Al bătîrn zîce:
- Mă fine, narod iesti, nu sarii mă pe burta, decît cînd ie sasa de militie, nu de kilometri.
- Mă, ce masina ie Fiatu asta, iote avem peste suta la ora si nici nu simtasti.
- Iote la ala cu basculanta, zîce nasa, merge parca ie cu ochii mortului. Ce Pantelica, o să-i inghitim noi motorina astuia, ia depaseste-l!
- Tineti-va bine, zîce nasu, c-o calc pe coada.
Mă frate-miu, si cînd o zbici odata, mă pomenii în brata la coana mare.
- Ce te cocotasi pe mine, mă? Vezi ca nu-ti cunosti lungul nasului? Stai dracu acolo jos, ca acu apare militia!
- Pa' de unde să apara, zîc io, din porumb?
- Sasa, zîce ia!
- Ce? zîc io.
- Sasa, si nu de kilometri.
Mă, dacă vazui c-o tine p-a iei, sarii pe burta, ce dracu ierea să fac.
- Mă Pantelica, zîce al bătîrn, de unde-l gasisi mă pe finu-tau asta, ca numa pe bataturile mele sta, auz, mi le nenoroci, ce mai!
- Lasa mă tata, zîce nasu, mai rabda si tu ca acu ajungem. Ca iete avem peste 150 la ora, da' tineti-va bine, ca intram în curbe.
Mă fratilor si cînd o incepu s-o cearna, la inceput mai rar, da' p-orma din ce în ce mai des, ierea cîndnasu-n nasa, cînd nasa-n nasu, cînd al bătîrn în a bătîrna... cînd a bătîrna-n al bătîrn... Iei se veseleau tare... Asa Pantelica, calc-o pe coada... sperie-l p-ala cu trabantu...
Io nu vedeam nimic, ca mă calca pe cap cînd a bătîrna, cînd al bătîrn, cînd copiii, cînd tot deodata.
Mă fratilor, si cînd ierea veselia mai în toi, ne bufniram o data de ceva tare, de mă pomenii io deasupra, peste iei.
- Pantelicaaa!... ia-o la stinga, zîce nasa.
- Taci fă, nu fii naroada, cum s-o mai iau la stinga, tu nu vezi ca sîntem în aier si

cu roatele-n sus?
Da' n-apuca să firseasca vorba, ca ne mai bufniram odata.
Mă nepoate, si d-aci-n colo nu mai stiu nimica, mă!
Să făcu o bezna... si mi-era bine... si mi-era bine ca cînd eram copilas mic...
Mă trezii io, mă minghiia ceva pe oichi. Deschid io oichi, o crenguta de brad, cum o batea vintu, asa mă mingiia. Cînd mă uit mai bine, eram p-o creaca, ca rufele la uscat. La fr'o trei-patru metri supt mine, iarbe verde, floricele... frumos! Mă, zîc, ce-o fi cu mine, n-oi fi-n rai!... Da'-ncet, incet, mi-ad'sai aminte de nasu... de nasa... Mă, zîc, ce-o fi cu-aia, mă, unde-o fi aia, mă?...
Cum mă gîndeam io asa, aud p-unu, zîce:
- Iote, dom'le, mai ie unu-n pom!
- Ce cat acolo, bade, ce cat acolo?
- Ce să cat, zîc io, dude cat! aia cat...
- Hopa, zîce, dude? Pa' ce mă, bradu are dude, are dude bradu?
- Are, zîc io, cum să n-aiba? Daca are nasu Pantelica carnet de conducere, di ce n-ar avea bradu dude!... iote la iel!
- Otule... otule... ia da-te jos d-acolo!
- Pa' di ce? zîc io.
- Iote-asa, ne suim frumusel în masinuta, si mergem o tirisica pin' la Sinaia.
- Io-n masina, nici mort!
- Pa' cît o să stai acolo?
- Iote, pin' la iarna, pin-o da zapada si vin io usurel la vale cu sania, ca de zdruncinatura sînt satul.
- Tovarasu maior, zîce, iote asta, nu vrea să se dea jos!
- Cînd mă uit, un militiian! Sasa, zîc, si sarii pe burta, ce ierea să fac?
Ee, cu chiu cu vai, ne-aduna. Da' să vezi, minunea minunilor, copiii, nicaieri! Ii cautaram, ne suciram, nu-i gaseam de fel, de fel. Cum intrasam noi în a padure cu peste 130 de kilometri, copilasii, mai usori, ii arunca peste un dimb, intr-o plasta de fin. N-avura nimic copiii, da'acolosa ierea o tabara de pioneri care se pregatea să plece la Brasov si aia, la-nghesuiala, ii luara si pe-ai nostri!
Pe noi ne dusa la spital. Io scapai usor, ca n-avusai decît o mîna sucita. O mîna sucita, un picior rupt si capu spart în opt locuri. Da' se chinuira mult pînă-mi scoasara de supt chiele acele alea de brad. Ca ieream verdee... verde de tot si nu puteam să mă duc asa la Veta, ca cine stie ce-si inchipuia aia!
Cu nasu se chinuira rău...!
Auziti mă fratilor, la iel dinti de oltean...! Muscasa asta din volan ca din covrig, auz? Nu, ca la dinti n-avu nimic, la dinti, da' nu vrea să dea drumu la bucata aia de volan, de fel, de fel. Pina nu-l adormira, nu putura să i-o scoata, ce mai!
Coaste, n-avu rupte decît fr'o doua, ca fr'o doua la-nceput nu i le gasea de fel. Ca-i auzii io pe doftori p-acolo, cînd zîceau ca nasa Retaar avea una-n plus.
Al bătîrn scapa al mai usor. Da' se chinuira si cu iel. Să chinuira pînă-i scoasera bujia, stii...? Pina-i scoasera bujia d-acolo... d-acolo, de unde intrasa, ce mai! ca nu putea să i-o scoata, ca se gidila, rîdea si să zbatea.

A bătîrna avu noroc! Ia avu al mai mare naroc!
Auz mă nepoate, asta a bătîrna, soacra lui nasu de, asta toata viata iei a fost o fandosita! Asta toata viata iei a vrut dint de aur, auz, ce-i lipsea iei, dint de aur? Si-auz noroc pe ia, c-auzii io o sora acolo la spital, cînd ii zîcea la alta:
- Auz, tu, ce-i gasira la aia bătîrna-n gura?
- Ce tu?
- Platina di la motor, tu!
Acu sîntem toti sanatosi! numa nasu Pantelica mai ie-n ghips, da' si iel tot acasa. Ca dupe accident, vorbi nasu cu-n mecanic particular, baiat priceput, stii? Zice nasu:
- Mă nea Filimoane, vezi ce dracu mai pot să faci din a masina!
Si a făcut omu ce-a putut! A loat bucatica de radiator care mai ramasasa-ntreaga, a loat ventilatoru, l-a ascutit bine, bine, motor cum nu mai avea, i-a pus o manivela si a făcut o masina de tocat carnea de toata frumusetea. Da' nu-i gata, ca trebuie s-o vopseasca, ca mi-a zis iel sa-l intreb pe nasu, dacă să-i dea tot coloarea dinainte.
Cînd auzi nasu, 'ce:
- Mă fine Marine, nu mai mă face să mă rid, ca-mi cade ghipsu-n gura.
Ca uitai să va spui ca nasu ie-n ghips pînă-n dreptu gurii si, cînd rîde, i se freaca dinti-n ghips, stii?
- Ca-i zisai io:
Vez mă nasule ce-nseamna ecesu de viteza? Vez ce patiram?
- Taci mă, nu fii prost, ca cu viteza avusaram naroc! Ca dacă n-aveam viteza si nu saream în padure la curba aia, intram în ailalta, s-acolo dam diract în paretele de stinca, de ne-amestecam de tot, de si pe cruce trebuia să ne scrie la un loc.
Io numa cînd mă gîndii, să fi ramas pe lumea ailalta cu a bătîrna, cu soacra lu nasu, de, imi venii să iau cimpii!
Acu, la iei acasa ie veselie mare! Cum s-aseaza toti la masa, nasu Pantelica din pat, din odaia ailalta, face ca masina, stii?
- Uu... uuu...
Si sar tot pe burta sub masa. Rîde nasu, mă, rîde, d-a-nceput să i se toace ghipsu-n dreptu gurii.
Acu, mă duc si io acas', da sînt multumit! Ca mă duc acasa, da' nu mă duc cu mîna goala, ca dacă nu mai avura masina aia de cusut, mi-o detera mie p-asta de tocat carne. Mă, să vez ce se umfla Veta-n pene, să vez ce se umfla, stii? Pa' cine mai ie ca ia, s-aiba masina de tocat carne "Fiat 850". Ia uite la ei!